

VAHİY

¹ Yeşua Mesih'in vahyidir. Tanrı yakında olması gereken şeyleri hizmetkârlarına göstermesi için O'na bu vahyi verdi. O da gönderdiği meleği aracılığıyla bunu hizmetkârı Yuhanna'ya bildirdi.

² Yuhanna gördüklerinin tümüne, Tanrı sözüne ve Yeşua Mesih'in tanıklığına tanıklık etti.

³ Ne mutlu bu peygamberlik sözlerini okuyana, işitene ve onda yazılanları tutana! Çünkü zamanı yakındır.

⁴⁻⁶ Ben Yuhanna'dan, Asya İli'ndeki yedi kiliseye selam! Var olan, var olmuş ve gelecek olan Tanrı'dan, tahtının önünde bulunan yedi ruhtan ve ölümler arasında ilk doğan, dünya krallarına egemen olan sadık tanık Yeşua Mesih'ten sizlere lütuf ve esenlik olsun. Yücelik ve egemenlik sonsuzlara dek, bizi seven, kanıyla bizi günahlarımızdan arındıran ve bizi krallık haline getirip Babası Tanrı için kâhinler yapmış olan Mesih'in olsun! Amin.

⁷ İşte, bulutlarla geliyor! O'nun bedenini deşmiş olanlar da dahil, her göz O'nu görecek. Yeryüzünün bütün halkları, O'nun için yas tutacak. Böyle olacak! Amin.

⁸ Var olan, var olmuş ve gelecek olan, Her Şeye Gücü Yeten Efendi Tanrı, **"Alfa ve Omega Ben'im"** diyor.

⁹ Mesih Yeşua'da baskıda, Krallık'da ve sabırda ortağınız olan ben Yuhanna Tanrı'nın sözü ve Yeşua Mesih'in tanıklığı nedeniyle Patmos denilen adadaydım. ¹⁰ Efendi'nin gününde Ruh'taydım.

Arkamda boru sesine benzer yüksek bir ses işittim.
11 Ses, “Gördüklerini kitaba yaz ve yedi kiliseye, yani Efes, İzmir, Bergama, Tiyatira, Sardes, Filadelfya ve Laodikya’ya gönder” dedi.

12 Benimle konuşan sesi görmek için döndüm. Döndüğümde yedi altın kandillik gördüm.
13 Kandilliklerin arasında insanoğluna benzeyen biri vardı. Giysileri ayağına kadar uzanmış, göğsüne altın bir kuşak sarınmıştı. 14 Başı ve saçları yün gibi ak, kar gibi bembeyazdı. Gözleri ateş alevine benziyordu. 15 Ayakları, ocakta ateşle arıtılmış parlak tunç gibiydi. Sesi, çağlayan suların sesine benziyordu. 16 Sağ elinde yedi yıldız vardı. Ağzından iki ucu keskin bir kılıç çıktı. Yüzü tüm gücüyle parlayan güneş gibiydi. 17 O’nu görünce, ölü gibi ayaklarının dibine yığıldım.

Sağ elini üzerime koyup, “Korkma! İlk ve son Ben'im” dedi. 18 “Diri Olan Ben'im. Ölmüştüm ve işte sonsuzluklar boyunca diriyim. Amin. Ölümün ve Hades'in anahtarları bendedir. 19 Bu nedenle gördüklerini, şimdi olanları ve bundan sonra olacakları yaz. 20 Sağ elimde gördüğün yedi yıldızla yedi altın kandilliğin sırrı şudur: Yedi yıldız yedi kilisenin melekleridir. Yedi kandillik ise yedi kilisedir.”

2

1 “Efes'teki kilisenin meleşine yaz:

“Yedi yıldız sağ elinde tutan, yedi altın kandilliğin arasında yürüyen şunları söylüyor:

2 “Yaptıklarını, emeğini, sabrını, kötü insanlara katlanamadığını biliyorum. Elçi olmadıkları halde

kendilerine elçi diyenleri sınadın ve onları yalancı buldun. ³ Sabırlısın, adım uğruna dayandın ve yorulmadın. ⁴ Ama bir konuda sana karşıyım: İlk sevgini terk ettin.

⁵ Onun için, nereden düştüğünü hatırla! Tövbe et ve ilk işlerini yap.

Yoksa, tövbe etmezsen, hızla sana geleceğim ve kandilini yerinden kaldıracam. ⁶ Ama şu yanın var ki, Nikolas yanlılarının işlerinden nefret ediyorsun, ben de nefret ediyorum. ⁷ Kulağı olan, Ruh'un kiliselere ne dediğini işitsin. Galip gelene, Tanrım'ın cennetindeki yaşam ağacından yeme hakkını vereceğim."

⁸ "İzmir'deki kilisenin meleşine yaz:

"Ölmüş ve dirilmiş, İlk ve Son Olan şunları söylüyor:

⁹ "Yaptıklarını, sıkıntını ve yoksulluğunu biliyorum. Yine de zenginsin! Yahudi olduklarını söyleyen, ama Yahudi değil de Şeytan'ın havrası olanların sövgülerini biliyorum. ¹⁰ Çekmek üzere olduğun sıkıntılardan korkma! Bak, sınanmak için İblis içinizden bazılarını zindana atmak üzere. On gün zulüm göreceksiniz. Ölüme kadar sadık kal, sana yaşam tacını vereceğim. ¹¹ Kulağı olan, Ruh'un kiliselere ne dediğini işitsin. Galip gelen, ikinci ölümden zarar görmeyecek."

¹² "Bergama'daki kilisenin meleşine yaz:

"İki ağızlı keskin kılıca sahip olan şunları söylüyor:

¹³ "Yaptıklarını, nerede yaşadığını biliyorum; Şeytan'ın tahtı oradadır. Adıma sınımsız bağlısın. Şeytan'ın yaşadığı yerde aranızda öldürülen sadık tanıdığım Antipas'ın günlerinde bile bana olan imanını inkâr etmedin. ¹⁴ Ama birkaç konuda

sana karşıyım: Çünkü orada Balam'ın öğretilisine bağlı olanlar var. Putlara sunulan kurbanların etini yemelerini, zina etmeleri için İsrail'in çocuklarını ayartmayı Balak'a öğreten Balam'dı. ¹⁵ Sizde de aynı şekilde Nikolas yanlılarının öğretilisine bağlı olanlar var. ¹⁶ Bunun için tövbe et! Yoksa yanınıza hızla gelir, ağızımdaki kılıçla onlara karşı savaşırım. ¹⁷ Kulağı olan, Ruh'un kiliselere ne dediğini işitsin. Galip gelene, saklı mandan vereceğim. Ona beyaz bir taş da vereceğim. Bu taşın üzerinde onu alandan başka kimsenin bilmediği yeni bir ad yazılıdır.”

¹⁸ “Tiyatira'daki kilisenin meleğine yaz:

“Gözleri ateş alevine, ayakları parlak tunca ben-zeyen Tanrı'nın Oğlu şunları söylüyor:

¹⁹ “Yaptıklarını, sevgini, imanını, hizmetini, sabrını ve son işlerinin ilkinden çok olduğunu biliyorum. ²⁰ Ama bir konuda sana karşıyım: Kendine peygamber diyen İzebel adındaki kadını hoşgörürsün. Hizmetkârlarıma zina etmeyi ve putlara sunulan kurbanları yemeyi öğreten ve ayartan odur ²¹ Tövbe etmesi için ona zaman verdim, ama zina etmekten tövbe etmeyi reddediyor. ²² Bak, onun işlerinden tövbe etmezlerse, onu ve onunla zina edenleri büyük bir sıkıntı yatağına atacağım. ²³ Onun çocuklarını kırıp öldürecekim. O zaman bütün kileseler bilecek ki, akılları ve yürekleri araştıran benim. Her birinize yaptıklarınıza göre karşılık vereceğim. ²⁴ Ama size, yani Tiyatira'da bulunan diğerlerine, bu öğretiyi benimsememiş, Şeytan'ın sözde derin sırlarını bilmeyenlere söylüyorum. Üzerinize başka yük

koymuyorum. ²⁵ Bununla birlikte ben gelene dek sizde olana sıkıca sarılın. ²⁶ Galip gelene ve işlerimi sonuna kadar yerine getirene uluslar üzerinde yetki vereceğim. ²⁷ Onları demir çomakla yönetecek, kil çömlükler gibi paramparça edecek. Benim de Babam'dan aldığım yetki gibi. ²⁸ Ona sabah yıldızını da vereceğim. ²⁹ Kulağı olan, Ruh'un kiliselere ne dediğini işitsin."

3

¹ "Sardes'teki kilisenin meleşine yaz. Tanrı'nın yedi Ruhuna ve yedi yıldızla sahip olan şunları söylüyor: 'Yaptıklarını biliyorum. Yaşıyor olmakla ün salmışsın, ama ölüsün.

² Uyan! Geriye kalan ve atılmak üzere olan ne varsa sahip çık. Çünkü yaptığın hiçbir işin Tanrım'ın önünde tamamlanmamış olduğunu gördüm. ³ Bu nedenle nasıl aldığını ve nasıl işittiğini hatırla. Bunları tut ve tövbe et! Eğer uyanmazsan, hırsız gibi geleceğim ve hangi saatte geleceğimi bilmeyeceksin. ⁴ Yine de Sardes'te giysilerini kirletmemiş birkaç isim var. Benimle birlikte beyazlar içinde yürüyecekler, çünkü buna layıktırlar. ⁵ Galip gelen beyaz giysiler giyecek ve onun adını yaşam kitabından hiçbir şekilde silmeyeceğim. Adını Babam'ın ve meleklerinin önünde açıkça dile getireceğim. ⁶ Kulağı olan, Ruh'un kiliselere ne dediğini işitsin.' "

⁷ "Filadelfya'daki kilisenin meleşine yaz: Kutsal ve gerçek olan, David'in anahtarına sahip olan, açtığını kimsenin kapatamadığı, kapattığını kimsenin açamadığı kişi şunları söylüyor:

⁸ ‘Yaptıklarını biliyorum. İşte, önüne kimsenin kapatamayacağı açık bir kapı koydum. Gücünün az olduğunu biliyorum; yine de sözümü tuttun ve adımı inkâr etmedin. ⁹ Bak, Şeytan’ın havrasından olanları, Yahudi olmadıkları halde Yahudi olduklarını söyleyen yalancıları ne yapacağımı gör! Onları önüne getirip ayaklarına kapandıracam ve seni sevdiğimi anlamalarını sağlayacağım. ¹⁰ Sözümü tutarak dayandın. Ben de seni yeryüzünde yaşayanları sınamak için bütün dünyanın üzerine gelecek olan deneme saatinden esirgeyeceğim. ¹¹ Tez geliyorum! Sahip olduğuna sınıksı sarıl ki, tacını kimse almasın. ¹² Galip geleni, Tanrım’ın Tapınağı’nda sütun yapacağım. Oradan bir daha çıkmayacak. Onun üzerine Tanrım’ın adını ve Tanrım’ın kentini adını, Tanrım’ın yanından gökten inen yeni Yeruşalem’in adını ve kendi yeni adımı yazacağım. ¹³ Kulağı olan, Ruh’un kiliselere ne dediğini işitsin.’ ”

¹⁴ “Laodikya’daki kilisenin meleşine yaz.

Amin, Sadık ve Gerçek Tanık, Tanrı yaratılışının Başlı şunları söylüyor:

¹⁵ ‘Yaptıklarını biliyorum, ne soğuk ne de sıcaksın. Keşke soğuk ya da sıcak olsaydın. ¹⁶ Madem ılıksın, ne sıcak ne de soğuk, seni ağızımdan kusacağım. ¹⁷ Çünkü, 'Zenginim, zenginleştim, hiçbir şeye ihtiyacım yok' diyorsun. Oysa zavallı, sefil, yoksul, kör ve çıplak olduğunu bilmiyorsun. ¹⁸ Zengin olabilmen için benden ateşte arıtılmış altın, giyinip çıplaklığını, ayıbını örtmen için beyaz giysiler, görebilmen için gözlerine sürmek üzere merhem satın almanı öğütlerim. ¹⁹ Ben sevdiklerimi azarlar, yola

getiririm. Bu nedenle gayretli ol ve tövbe et. ²⁰ İşte, kapıda durup kapıyı çalıyorum. Biri sesimi duyup kapıyı açarsa, ben ona geleceğim. Ben onunla, o da benimle birlikte yemek yiyeceğiz. ²¹ Ben nasıl galip gelerek Babam'la birlikte Babam'ın tahtına oturduysam, galip gelene de benimle birlikte tahtıma oturma hakkı vereceğim. ²² Kulağı olan, Ruh'un kiliselere ne dediğini işitsin.' ”

4

¹ Bundan sonra baktım ve gökte bir kapının açıldığını gördüm. Benimle konuşan, boruya benzeyen ilk ses, “Buraya gel, bundan sonra olması gerekenleri sana göstereceğim” dedi.

² Birdenbire Ruh'taydım. İşte, gökte bir taht ve tahtta oturan biri vardı. ³ Tahtta oturan yeşime, kırmızı akik taşına benziyordu. Tahtın etrafında zümrüdü andıran bir gökkuşağı vardı. ⁴ Tahtın çevresinde yirmi dört ayrı taht vardı. Bu tahtlarda başlarında altın taçlar bulunan, beyaz giysiler içinde yirmi dört ihtiyar oturuyordu. ⁵ Tahttan şimşekler çakıyor, sesler ve gök gürlemeleri çıkıyordu. Tahtının önünde alev alev yanan yedi meşale vardı. Bunlar Tanrı'nın yedi Ruhu'dur. ⁶ Tahtın önünde kristale benzer, sanki camdan bir deniz vardı. Tahtın ortasında ve çevresinde, önü ve arkası gözlerle dolu dört yaratık duruyordu.

⁷ Birinci yaratık aslana, ikinci yaratık danaya, üçüncü yaratığın yüzü insana, dördüncü yaratık da uçan kartala benziyordu. ⁸ Her birinin altışar kanadı vardı. İçleri ve dışları gözlerle kaplıydı. Gece gündüz durup dinlenmeden şöyle diyorlar:

“Kutsal, kutsal, kutsaldır Efendi Tanrı, Her Şeye Gücü Yeten, var olmuş, var olan ve gelecek olan!”

9-11 Canlı yaratıklar tahtta oturana, sonsuza dek yaşayana yücelik, saygı ve şükran sununca, yirmi dört ihtiyar tahtta oturanın önünde yere kapanıp sonsuza dek diri Olan’a tapınırlar. Taçlarını tahtın önüne atarak şöyle derler: “Ey Efendimiz ve Tanrımız, Kutsal Olan, Sen yüceliği, saygıyı ve gücü almaya layıksın. Çünkü her şeyi sen yarattın, hepsi senin arzunla yaratılıp var oldular!”

5

1 Tahtta oturanın sağ elinde içi dışı yazılı, yedi mühürle mühürlenmiş bir kitap gördüm. 2 Güçlü bir melek de gördüm, yüksek sesle, “Kitabı açmaya ve mühürlerini kırmaya kim layıktır?” dedi. 3 Ne yukarıda gökte, ne yerde, ne de yer altında hiç kimse kitabı açıp içine bakamadı. 4 Sonra çok ağladım, çünkü kitabı açmaya, içine bakmaya layık kimse bulunamadı. 5 İhtiyarlardan biri bana, “Ağlama” dedi. “İşte, Yahuda oymağından, David’in Kökü olan Aslan galip geldi. Kitabı ve onun yedi mührünü O açacak.” 6 Tahtın, dört canlı yaratığın ve ihtiyarların ortasında, boğazlanmış gibi duran, bir Kuzu gördüm. Yedi boynuzu ve yedi gözü vardı. Bunlar Tanrı’nın tüm yeryüzüne gönderilen yedi Ruhü’dür. 7 Sonra Kuzu gelip tahtta oturanın sağ elinden kitabı aldı. 8 Kitabı alınca, dört canlı yaratık ve yirmi dört ihtiyar, Kuzu’nun önünde yere kapandılar. Her birinin elinde birer arp kut-salların duaları olan buhur dolu altın taslar vardı. 9 Yeni bir ezgi söyleyerek şöyle dediler:

“Kitabı almaya,

Mühürlerini açmaya layıksın!
Çünkü öldürüldün,
Ve kanınla her oymaktan, her dilden,
Her halktan, her ulustan insanları Tanrı için
satın aldın.

¹⁰ Bizleri krallar ve Tanrımız'ın kâhinleri yaptın.
Yeryüzünde hüküm süreceğiz.”

¹¹ Tahtın, canlı yaratıkların ve ihtiyaçların
çevresinde çok sayıda melek gördüm, seslerini
duydum. Bunların sayısı binlerce binler, on
binlerce on binlerdi. ¹² Yüksek sesle şöyle
diyorlardı: “Öldürülmüş Kuzu, gücü, zenginliği,
bilgeligi, kudreti, saygıyı, yüceliği, övgüyü almaya
layıktır.”

¹³ Gökteki, yerdeki, yer altındaki, denizdeki tüm
yaratıkların ve onlarda bulunan her şeyin şöyle
dediğini duydum: “Övgü, saygı, yücelik ve ege-
menlik sonsuzlara dek taht üzerinde oturanın ve
Kuzu'nun olsun! Amin!”

¹⁴ Dört yaratık, “Amin!” dediler. Sonra ihtiyaçlar
yere kapanıp tapındılar.

6

¹ Kuzu'nun yedi mühürden birini açtığını
gördüm. Dört canlı yaratıktan birinin, gök
gürültüsünü andıran bir sesle, “Gel de gör!”
dediğini işittim. ² Sonra beyaz bir at görüldü.
Binicisinin yayı vardı. Ona bir taç verildi ve galip
gelen biri olarak zafer kazanmaya çıktı.

³ Kuzu ikinci mührü açtığında, ikinci canlı
yaratığın, “Gel!” dediğini işittim. ⁴ Kızıl renkli
bir at daha çıktı. Binicisine insanlar birbirini

öldürsünler diye dünyadan barışı kaldırma yetkisi verildi. Ona büyük bir kılıç verildi.

⁵ Kuzu üçüncü mührü açtığında, üçüncü canlı yaratığın, “Gel de gör!” dediğini işittim. Baktığımda, siyah bir at gördüm. Binicisinin elinde bir terazi vardı. ⁶ Dört canlı yaratığın ortasında bir sesin şöyle dediğini duydum: “Bir ölçek buğday bir dinara, üç ölçek arpa bir dinara! Yağa ve şaraba zarar verme!”

⁷ Kuzu dördüncü mührü açtığında, dördüncü canlı yaratığın, “Gel de gör!” dediğini işittim. ⁸ Baktığımda, soluk renkli bir at gördüm. Binicisinin adı Ölüm’dü. Hades onu takip ediyordu. Ona kılıçla, kıtlıkla, ölümlerle ve yeryüzünün vahşi hayvanlarıyla öldürmek üzere yeryüzünün dörtte biri üzerinde yetki verildi.

⁹ Kuzu beşinci mührü açtığında, sunağın altında, Tanrı’nın Sözü ve Kuzu’ya ettikleri tanıklık uğruna öldürülenlerin canlarını gördüm.

¹⁰ Yüksek sesle, “Kutsal ve gerçek olan ey Efendimiz! Yeryüzünde yaşayanları ne zaman yargılayacak, onlardan kanımızın öcünü ne zaman alacaksın?” dediler. ¹¹ Onların her birine uzun beyaz birer kaftan verildi. Kendileri gibi öldürülecek olan hizmet arkadaşlarının ve kardeşlerinin devirlerini tamamlayana dek bir süre daha dinlenmeleri gerektiği söylendi.

¹² Kuzu altıncı mührü açtığında, büyük bir deprem olduğunu gördüm. Güneş keçi kılından yapılmış siyah bir çul gibi karardı. Ay tümüyle kan rengine döndü. ¹³ Gökteki yıldızlar, şiddetli bir rüzgârla sarsılan incir ağacının ham incirlerini dökmesi gibi, yeryüzüne düştü. ¹⁴ Gökyüzü dürülen

bir tomar gibi yerinden söküldü. Her dağ ve ada yerinden kaldırıldı. ¹⁵ Dünyanın kralları, ileri gelenleri, komutanları, zengini, güçlüsü, kölesi ve özgürü mağaralara, dağların kovuklarına gizlendiler. ¹⁶ Dağlara ve kayalara, “Üzerimize yıkılın” dediler, “Tahtta oturanın yüzünden ve Kuzu’nun gazabından bizi saklayın. ¹⁷ Çünkü O’nun gazabının büyük günü geldi. Buna kim dayanabilir?”

7

¹ Bundan sonra, yeryüzünün dört köşesinde duran dört melek gördüm. Bunlar karaya, denize, herhangi bir ağaca esmesin diye, yeryüzünün dört yelini tutuyorlardı. ² Yaşayan Tanrı’nın mührünü taşıyan başka bir meleğin gün doğusundan yükseldiğini gördüm. Karaya ve denize zarar vermekle görevlendirilen dört meleğe yüksek sesle bağırdı: ³ “Biz Tanrımız’ın hizmetkârlarını alınlarından mühürleyinceye dek karaya, denize, ağaçlara zarar vermeyin!” ⁴ İsrail’in çocuklarının her oymağından mühürlenelerin sayısını yüz kırk dört bin olarak işittim.

⁵ Yahuda oymağından on iki bin kişi mühürlendi.
Ruben oymağından on iki bin,

Gad oymağından on iki bin,

⁶ Aşer oymağından on iki bin,

Naftali oymağından on iki bin, Manaşşe oymağından on iki bin,

⁷ Şimon oymağından on iki bin,

Levi oymağından on iki bin, İssakar oymağından on iki bin,

⁸ Zevulun oymağından on iki bin,

Yosef oymağından on iki bin,

Benyamin oymağından on iki bin kişi mühürlendi.

⁹ Bundan sonra baktım ve işte, her ulustan, her oymaktan, her halktan, her dilden kimsenin sayamayacağı kadar büyük bir kalabalık tahtın ve Kuzu'nun önünde duruyordu. Hepsi beyaz kaftan giymiş, ellerinde palmiye dalları vardı. ¹⁰ Yüksek sesle, "Kurtuluş, tahtta oturan Tanrımız'a ve Kuzu'ya özgüdür!" dediler.

¹¹ Bütün melekler tahtın, ihtiyarların ve dört canlı yaratığın çevresinde duruyorlardı. Tahtın önünde yüzüstü yere kapandılar ve Tanrı'ya tapındılar. ¹² Şöyle diyorlardı: "Amin! Övgü, yücelik, bilgelik, şükran, saygı, güç ve kudret sonsuzlara dek Tanrımız'ın olsun! Amin."

¹³ İhtiyarlardan biri bana, "Beyaz kaftanlar kuşanmış olan bu kişiler kim, nereden geldiler?" diye sordu.

¹⁴ Ona, "Efendim, sen bunu biliyorsun" dedim.

Bana şöyle dedi: "Bunlar büyük sıkıntıdan çıkanlardır. Kaftanlarını yıkadılar ve Kuzu'nun kanında bembeyaz ettiler. ¹⁵ Bu nedenle, Tanrı'nın tahtı önünde duruyor, tapınağında gece gündüz O'na hizmet ediyorlar. Tahtta oturan, çadırını onların üzerine kuracak. ¹⁶ Artık acıkmayacaklar, susamayacaklar. Ne güneş ne de kavurucu sıcak çarpacek onları. ¹⁷ Çünkü tahtın ortasında olan Kuzu onları güdecek ve yaşam veren suların pınarlarına götürecektir. Tanrı onların gözlerinden bütün yaşları silecek."

8

¹ Kuzu yedinci mührü açtığıında, gökte yaklaşık yarım saat kadar sessizlik oldu. ² Tanrı'nın önünde duran yedi meleği gördüm ve onlara yedi borazan verildi.

³ Başka bir melek geldi, elinde altın bir buhurdanla sunağın başında durdu. Tahtın önündeki altın sunakta bütün kutsalların dualarına katsın diye ona bol buhur verildi. ⁴ Kutsalların dualarıyla buhurun dumanı meleğin elinden Tanrı'nın huzuruna yükseldi. ⁵ Melek buhurdanı aldı, sunağın ateşiyle doldurup yeryüzüne attı. Bunu gök gürlemeleri, sesler, şimşekler ve bir deprem izledi. ⁶ Ellerinde yedi boru olan yedi melek borularını çalmaya hazırlandı.

⁷ İlk meleğin boru sesi duyuldu. Ardından kanla karışık dolu ve ateş yeryüzüne yağdı. Yeryüzünün üçte biri, ağaçların üçte biri ve bütün yeşil otlar yandı.

⁸ İkinci melek borusunu çaldı. Alev alev yanan, büyük bir dağa benzer bir kütle denize atıldı. Denizin üçte biri kana dönüştü. ⁹ Denizdeki canlıların üçte biri öldü. Gemilerin üçte biri yok oldu.

¹⁰ Üçüncü melek borusunu çaldı. Meşale gibi yanan büyük bir yıldız gökten ırmakların üçte birinin üzerine ve suların pınarlarının üzerine düştü. ¹¹ Bu yıldızın adı "Pelin" diye bilinir. Suların üçte biri peline dönüştü. Pek çok insan acılaştı ve sulardan öldü.

¹² Dördüncü melek borusunu çaldı. Güneşin üçte biri, ayın üçte biri ve yıldızların üçte biri vuruldu. Bunun sonunda ışıkların üçte biri söndü.

Gündüz ve gecenin üçte biri aynı biçimde ışıktan yoksun kaldı. ¹³ Baktım, göğün ortasında uçan bir kartalın yüksek sesle, “Vah! Vah! Henüz borularını çalmamış olan öteki üç meleğin boru sesleri yüzünden yeryüzünde yaşayanların vay haline!” dediğini duydum.

9

¹ Beşinci melek borusunu çaldı. Gökten yere düşmüş bir yıldız gördüm. Dipsiz derinlikler çukurunun anahtarı ona verildi. ² Dipsiz derinlikler çukurunu açtı. Çukurdan ocaktan çıkarılmasına duman yükseldi. Çukurun dumanından güneş ve hava karardı. ³ Dumanın içinden yeryüzüne çekirgeler geldi. Onlara yeryüzündeki akreplerin gücüne benzer bir güç verildi. ⁴ Çekirgelere yeryüzündeki otlara, hiçbir yeşile, hiçbir ağaca zarar vermemeleri, yalnızca alınlarında Tanrı'nın mührü olmayan insanlara zarar vermeleri söylendi. ⁵ Onlara insanları öldürmeleri için değil, beş ay süreyle işkence etmeleri için yetki verildi. İşkenceleri akrebin insanı soktuğu zamanki acıya benziyordu. ⁶ O günlerde insanlar ölümü arayacaklar, ama hiçbir şekilde bulamayacaklar. Ölmeyi arzulayacaklar, ama ölüm onlardan kaçacak. ⁷ Çekirgelerin görünüşü savaşa hazırlanmış atlara benziyordu. Başlarında altın taçlara benzer bir şey vardı ve yüzleri insan yüzlerine benziyordu. ⁸ Saçları kadın saçı gibi, dişleri aslan dişleri gibiydi. ⁹ Demirden yapılmış zırhlara benzer göğüs zırhları vardı. Kanatlarının sesi savaş arabalarının ya da savaşa koşan

birçok atın sesine benziyordu. ¹⁰ Akrep gibi kuyrukları ve iğneleri vardı. Kuyruklarında, beş ay boyunca insanlara zarar verme güçleri vardı. ¹¹ Başlarında kral olarak dipsiz derinliklerin meleği vardı. İbranicedeki adı “Avaddon”, Grekçe adıyla “Apolyon” dur. ¹² İlk “vay” geçti. Bakın, bundan sonra iki “vay” daha geliyor.

¹³ Altıncı melek borusunu çaldı. Tanrı'nın önündeki altın sunağın boynuzlarından bir ses işittim. ¹⁴ Ses, elinde boru olan altıncı meleğe, “Büyük Fırat Irmağı'nın yanında bağlı olan dört meleği çöz!” dedi.

¹⁵ İnsanların üçte birini öldürmek üzere o saat, o gün, o ay ve o yıl için hazır tutulan dört melek serbest bırakıldı. ¹⁶ Atlı ordularının sayısı iki yüz milyondur. Sayılarını duydum. ¹⁷ Görümde atları ve binicilerini böyle gördüm. Göğüs zırhlarının ateş kırmızısı, gökyakut ve kükürt sarısı olduğunu gördüm. Atların başları aslan başına benziyordu. Ağızlarından ateş, duman ve kükürt fışkırıyordu. ¹⁸ İnsanların üçte biri şu üç beladan öldü: Ağızlarından fışkıran ateş, duman ve kükürt. ¹⁹ Çünkü atların gücü ağızlarında ve kuyruklarındadır. Kuyrukları yılanı benzer, başları vardır ve bunlarla zarar verirler. ²⁰ Bu belalarla ölmeyen insanların geri kalanı, kendi elleriyle yaptıkları putlardan dönüp tövbe etmediler. İblislere ve göremeyen, işitemeyen, yürüyemeyen altın, tunç, taş, tahta putlara tapmaktan vazgeçmediler. ²¹ Öldürmekten, büyücülükten, fuhuştan, hırsızlık yapmaktan tövbe etmediler.

10

¹ Gökten inen güçlü başka bir melek gördüm. Buluta sarınmıştı, başının üzerinde gökkuşağı vardı. Yüzü güneşe benziyordu, ayakları ateşten sütunlar gibiydi. ² Elinde küçük, açık bir kitap vardı. Sağ ayağını denize, sol ayağını karaya koydu. ³ Aslan kükremesini andıran yüksek sesle bağırdı. O bağırınca, yedi gök gürlemesi seslerini çıkardı. ⁴ Yedi gök gürültüsü duyulunca yazmak üzereydim ki, gökten bir ses işittim: “Yedi gök gürlemesinin söylediklerini mühürle ve onları yazma.”

⁵ Denizde ve karada durduğunu gördüğüm melek sağ elini göğe kaldırdı. ⁶ Göğü ve göktekileri, yeri ve yerdekileri, denizi ve denizdekileri yaratanın, sonsuzluklar boyunca yaşayanın hakkı için ant içip dedi ki, “Artık gecikme olmayacak. ⁷ Yedinci melek borusunu çaldığında, Tanrı'nın sır olan tasarısı tamamlanacak. Tanrı bunu hizmetkârı olan peygamberlere bildirmişti.” ⁸ Gökten işittiğim ses yine benimle konuştu: “Git, denizde ve karada duran meleğin elindeki açık kitabı al” dedi.

⁹ Bunun üzerine meleğe gittim, kitabı bana vermesini istedim. Bana, “Al ve ye” dedi. “Midende acılık yapacak, ama ağzına bal gibi tatlı gelecek.”

¹⁰ Küçük kitabı meleğin elinden alıp yedim. Ağzımda bal gibi tatlıydı. Ama yutunca midem apacı oldu. ¹¹ Bana, “Birçok halk, ulus, dil ve kral hakkında yine peygamberlik etmelisin” dediler.

11

¹ Bana değneğe benzer bir kamış verildi. Birisi, “Kalk ve Tanrı'nın tapınağını, sunağı ölç ve orada

tapınanları say” dedi. ²“Tapınağın dışındaki avluyu ölçme, onu ayrı tut. Çünkü orası uluslara verilmiştir. Uluslar kırk iki ay kutsal kenti ayaklar altında çiğneyecekler. ³ İki tanığıma güç vereceğim ve çula sarınmış olarak bin iki yüz altmış gün peygamberlik edecekler.” ⁴ Bunlar, yeryüzünün Efendisi'nin önünde duran iki zeytin ağacıyla iki kandildir. ⁵ Kim onlara zarar vermek isterse, ağızlarından ateş fişkıracak ve düşmanlarını yiyip bitirecek. Onlara zarar vermek isteyen herkesin bu şekilde öldürülmesi gerekir. ⁶ Onlar gökyüzünü kapatma yetkisine sahiptir. Öyle ki, peygamberlik ettikleri günler boyunca yağmur yağmasın. Suları kana dönüştürme, yeryüzünü kaç kez isterlerse her türlü bela ile vurma yetkisine sahiptirler. ⁷ Tanıklıklarını bitirdiklerinde, dipsiz derinliklerden çıkan canavar onlarla savaşacak, onları yenip öldürecek. ⁸ Cesetleri, sembolik olarak Sodom ve Mısır olarak adlandırılan ve Efendileri'nin de çarmıha gerildiği büyük kentin caddesinde olacak. ⁹ Her halktan, oymaktan, dilden ve ulustan insan üç buçuk gün cesetlerini seyredecek, cesetlerinin mezara konulmasına izin vermeyecekler.

¹⁰ Yeryüzünde yaşayanlar onların bu durumuna sevinip memnun olacaklar. Birbirlerine hediyeler verecekler. Çünkü bu iki peygamber yeryüzünde yaşayanlar için işkenceydi. ¹¹ Üç buçuk gün sonra içlerine Tanrı'dan yaşam soluğu geldi. İki peygamber ayağa kalktılar. Onları görenler dehşet içinde kaldı. ¹² Gökten onlara, “Buraya çıkın!” diyen yüksek bir ses duydum. Düşmanları bakarken onlar bulutun içinde göğe yükseldiler. ¹³ O

gün büyük bir deprem oldu ve kentin onda biri yıkıldı. Depremde yedi bin kişi öldü. Geri kalanlar dehşete kapılıp göğün Tanrısı'nı yücelttiler. ¹⁴ İkinci "vay" geçti. Bakın, üçüncü "vay" tez geliyor.

¹⁵ Yedinci melek borusunu çaldı. Gökteki yüksek sesler bunun ardından şöyle dediler: "Dünyanın krallığı Efendimiz'in ve O'nun Mesihi'nin oldu. O sonsuzlara dek hüküm sürecek!"

¹⁶ Tanrı'nın tahtı önünde tahtlarda oturan yirmi dört ihtiyar yüzüstü yere kapanarak Tanrı'ya tapındılar. ¹⁷ Şöyle diyorlardı: "Sana şükrederiz. Her Şeye Gücü Yeten, var olan, var olmuş olan Efendi Tanrı! Çünkü büyük gücünü eline alıp hüküm sürmeye başladın. ¹⁸ Uluslar öfkelenmişti, gazabın üzerlerine geldi. Ölülerin yargılanma, sana bağlı hizmetkârların olan peygamberlerin, kut-salların, küçüğünden büyüğüne adından korkan-ların ödüllendirilme ve yeryüzünü mahvedenlerin mahvolma zamanı geldi."

¹⁹ Tanrı'nın gökteki tapınağı açıldı ve tapınağında Efendi'nin Antlaşma Sandığı görüldü. Bunu şimşekler, sesler, gök gürlemeleri, yer sarsıntısı ve şiddetli bir dolu izledi.

12

¹ Gökte büyük bir belirti görüldü: Güneşe sarınmış bir kadın, ayaklarının altında ay ve başında on iki yıldızdan oluşan bir taç vardı.

² Karnında çocuk taşıyor, doğum sancısıyla kıvrınarak haykırıyordu.

³ Gökte başka bir belirti görüldü. Baktım, yedi başı, on boynuzu ve başında yedi tacı olan büyük bir kızıl ejderha vardı. ⁴ Kuyruğu gökteki

ıldızların üçte birini sürükleyip yeryüzüne fırlattı. Ejderha, doğum yapmak üzere olan kadının önünde durdu. Böylece kadın doğum yapar yapmaz çocuğunu yutabilecekti. ⁵ Kadın bütün ulusları demir asayla yönetecek bir erkek çocuk doğurdu. Çocuğu hemen alınıp Tanrı'ya, Tanrı'nın tahtına götürüldü. ⁶ Kadın çöle kaçtı. Orada bin iki yüz altmış gün onu beslemeleri için Tanrı tarafından hazırlanmış bir yeri vardı.

⁷ Gökyüzünde savaş oldu. Mikael ile melekleri ejderhaya karşı savaştılar.

Ejderha da melekleriyle birlikte savaştı.

⁸ Ama galip gelemeler ve böylece artık gökte barınabilecekleri bir yer kalmadı. ⁹ İblis ve Şeytan denilen, bütün dünyayı saptıran büyük ejderha, eski yılan aşağıya atıldı. Melekleri de onunla birlikte yeryüzüne atıldı. ¹⁰ Gökte yüksek bir sesin şöyle dediğini işittim: “Tanrımız'ın kurtarışı, gücü, krallığı ve Mesihî'nin yetkisi şimdi yerine geldi. Çünkü kardeşlerimizi suçlayan, onları Tanrımız'ın önünde gece gündüz suçlayan aşağı atıldı. ¹¹ Onlar Kuzu'nun kanıyla ve ettikleri tanıklık sözüyle onu yendiler. Ölümü göze alacak kadar vazgeçmişlerdi yaşam sevgisinden. ¹² Bu nedenle, ey gökler ve onlarda yaşayanlar, sevinin! Yeryüzünün de, denizin de vay başına! Çünkü İblis vaktinin az olduğunu bilerek büyük bir öfkeyle üzerinize indi.”

¹³ Ejderha kendisinin yere atıldığını görünce, erkek çocuk doğuran kadına zulmetti. ¹⁴ Yılanın önünden çöle, bir vakit, vakitler ve yarım vakit besleneceği yere uçsun diye kadına büyük bir kartalın iki kanadı verildi. ¹⁵ Yılan ağzından, kadını

selle süpürüp götürmek için onun ardından ırmak gibi su kustu. ¹⁶ Yeryüzü kadına yardım etti. Yer ağzını açıp ejderhanın ağzından kustuğu ırmağı yuttu. ¹⁷ Ejderha kadına öfkeleni. Onun soyundan kalanlarla, Tanrı'nın buyruklarını tutup Yeşua'nın tanıklığını taşıyanlarla savaşmaya gitti.

13

¹ Sonra denizin kumları üzerinde durdum. On boynuzlu ve yedi başlı bir canavarın denizden çıktığını gördüm. Boynuzlarında on taç vardı, başlarında küfürlü isimler yazılıydı. ² Gördüğüm canavar leopara benziyordu. Ayakları ayı ayağı, ağzı aslan ağzı gibiydi. Ejderha ona gücünü, tahtını ve büyük yetki verdi. ³ Canavarın başlarından biri ölümcül yara almış gibi görünüyordu. Ancak ölümcül yarası iyileşti. Tüm dünya canavara hayran kaldı. ⁴ İnsanlar yetkisini canavara verdiği için ejderhaya şu sözlerle tapındılar: “Canavar gibisi var mı? Kimin gücü yeter onunla savaşmaya?” ⁵ Canavara büyük sözler söyleyen, küfürler savuran bir ağız verildi. Kendisine kırk iki ay süreyle savaşma yetkisi de verildi. ⁶ Tanrı'ya küfretmek, O'nun adına, konutuna, gökte yaşayanlara küfretmek için ağzını açtı. ⁷ Kutsallarla savaşmak ve onları yenmek için yetki verildi. Her oymak, her halk, her dil ve her ulus üzerinde de ona yetki verildi. ⁸ Yeryüzünde yaşayan ve dünya kurulduğundan beri öldürülmüş Kuzu'nun yaşam kitabına adı yazılmamış olan herkes ona tapınacak. ⁹ Kulağı olan işitsin! ¹⁰ Tutsak düşecek olan, tutsak düşecek. Kılıçla öldürülecek olan öldürülecek. Kutsalların sabrı ve imanı işte buradadır.

¹¹ Yerden çıkan başka bir canavar gördüm. Kuzu gibi iki boynuzu vardı ve ejderha gibi konuşuyordu. ¹² İlk canavarın tüm yetkisini onun önünde kullanıyordu. Yeryüzünü ve onda yaşayanları, ölümcül yarası iyileşen ilk canavara tapmaya zorluyordu. ¹³ O, insanların gözleri önünde gökten yere ateş yağdırarak büyük mucizeler gerçekleştiriyordu.

¹⁴ İlk canavarın önünde belirtiler göstermek için kendisine verilen yetkiyi kullanarak, yeryüzünde yaşayanları kandırıyordu. Onlara kılıçla yaralanan, ama sağ kalan canavara bir suret yapmalarını buyurdu. ¹⁵ Canavarın suretine yaşam soluğu vermesi için kendisine yetki verildi. Öyle ki, suret konuşsun ve canavarın suretine tapmayan herkesi öldürebilsin. ¹⁶ Küçük büyük, zengin yoksul, özgür köle herkesin sağ eline ya da alınına bir işaret koyduruyordu. ¹⁷ Öyle ki, canavarın adı ya da adının numarası olan o işarete sahip olmayan hiç kimse ne bir şey alabilsin, ne de satabilsin. ¹⁸ İşte bilgelik budur. Anlayışa sahip olan, canavarın sayısını hesaplasın. Çünkü bu bir insanın sayısıdır. Sayısı altı yüz altmış altıdır.

14

¹ Sonra Kuzu'yu gördüm. Siyon Dağı üzerinde O'nunla birlikte 144000 kişi duruyordu. Alınlarında kendisinin ve Babası'nın adı yazılıydı. ² Gökten çağılayan suların sesine, güçlü gök gürültüsüne benzeyen bir ses işittim. Duyduğum ses arp çalan arpçıkların sesine benziyordu. ³ Tahtın, dört yaratığın ve ihtiyarların önünde

yeni bir ezgi söylüyorlardı. Yeryüzünden kurtarılan 144 000 kişi dışında kimse o ezgiyi öğrenemedi. ⁴ Bunlar, kendilerini kadınlarla lekelememiş, bakir olanlardır. Kuzu nereye giderse, onlar da peşinden gidenler. Yeşua tarafından insanlar arasından kurtarılan bu kişiler Tanrı'ya ve Kuzu'ya sunulan ilk ürünlerdir. ⁵ Ağızlarında hiçbir yalan bulunmadı. Suçsuzdurlar.

⁶ Göğün ortasında uçan bir melek gördüm. Yeryüzünde yaşayanlara, her ulusa, her oymağa, her dile, her halka bildirmek üzere sonsuza dek kalıcı Müjde'yi taşıyordu. ⁷ Yüksek sesle, “Efendi'den korkun ve O'nu yüceltin!” dedi. “Çünkü O'nun yargılama saati geldi. Göğü, yeri, denizi ve su pınarlarını yaratana tapın!”

⁸ Onun ardından gelen ikinci bir melek, “Düştü! Kendi cinsel ahlaksızlığının gazabının şarabını bütün uluslara içiren koca Babil düştü!” dedi.

⁹⁻¹⁰ Onları üçüncü bir melek izledi. Yüksek sesle şöyle diyordu: “Bir kimse canavara ve onun suretine tapar ve alnında ya da elinde işaretini koydurursa, Tanrı gazabının kâsesinden katıksız olarak hazırlanmış Tanrı öfkesinin şarabından içecektir. Bunun gibilerine kutsal meleklerin ve Kuzu'nun önünde ateş ve kükürtle işkence edilecek. ¹¹ Çektikleri işkencenin dumanı sonsuza dek tütecek. Canavara ve suretine tapanlar ve onun adının işaretini alanlar gece gündüz rahat yüzü görmeyecekler. ¹² İşte bu, Tanrı'nın buyruklarını tutup Yeşua'nın imanını taşıyan kutsalların sabrını gerektirir.”

¹³ Gökten bir sesin, “Yaz, bundan böyle Efendi'de

ölenlere ne mutlu” dediğini işittim.

Ruh, “Evet” diyor, “İşlerinden dinlenecekler. Çünkü yaptıkları onları izleyecek.”

¹⁴ Baktım, beyaz bir bulut ve bulutun üzerinde insanoğlu gibi oturan, başında altından bir taç, elinde keskin bir orak olan birini gördüm. ¹⁵ Tapınaktan başka bir melek çıktı ve bulutun üzerinde oturanaya yüksek sesle, “Orağını gönder ve biç! Biçme saati geldi. Çünkü yerin ürünü olgunlaştı” dedi. ¹⁶ Bulutun üzerinde oturan orağını yeryüzüne salladı ve yerin ürünü biçildi.

¹⁷ Gökteki tapınaktan başka bir melek çıktı. Onun da keskin bir orağı vardı. ¹⁸ Ateş üzerinde yetkili olan başka bir melek sunaktan çıktı ve keskin orağı olana yüksek sesle şöyle seslendi: “Keskin orağını gönder ve yerin asmasının salkımlarını topla. Çünkü yerin üzümüleri tam olgunlaştı!” ¹⁹ Melek orağını yeryüzüne salladı, yerin ürününü topladı ve onu Tanrı’nın gazabının büyük üzüm sıkma çukuruna attı. ²⁰ Kentin dışında üzüm sıkma çukurunda çiğnendi. Üzüm sıkma çukurundan 296 km alana yayılan kan atların gemlerine kadar yükseldi.

15

¹ Gökyüzünde büyük şaşkınlık verici başka bir belirti gördüm: Son yedi belayı taşıyan yedi melekti. Çünkü Tanrı’nın gazabı bunlarla sona eriyordu. ² Ateşle karışık camdan deniz gibi bir şey gördüm. Canavarı, onun suretini ve adının sayısını yenenler cam denizin üzerinde ellerinde Tanrı’nın arplarıyla durmuşlardı. ³ Tanrı’nın

hizmetkârı Moşe'nin şarkısını ve Kuzu'nun ezgisini söylüyorlardı:

“Her Şeye Gücü Yeten Efendi Tanrı, Senin işlerin büyük ve şaşılasıdır. Ulusların Kralı,
Senin yolların doğru ve adildir.

⁴ Ey Efendimiz senden kim korkmaz, Adını kim yüceltmez?

Çünkü yalnız sen kutsalsın.

Bütün uluslar gelip önünde tapınacaklar. Çünkü doğru işlerin meydana çıktı.”

⁵ Bunlardan sonra gökteki tapınağın, yani Tanıklık Çadırı'nın açıldığını gördüm. ⁶ Yedi belayı taşıyan yedi melek, pak, parlak keten giysiler giymiş, göğüslerine altın kuşaklar takmış olarak dışarı çıktılar.

⁷ Dört canlı yaratıktan biri yedi meleğe, sonsuzluklar boyunca yaşayan Tanrı'nın gazabıyla dolu yedi altın tas verdi. ⁸ Tapınak, Tanrı'nın görkeminden ve gücünden çıkan dumanla doldu. Yedi meleğin yedi belası bitene dek kimse tapınağa giremedi.

16

¹ Tapınaktan yedi meleğe, “Gidin, Tanrı'nın gazabının yedi tasını yeryüzüne dökün!” diyen yüksek bir ses işittim.

² Birinci melek gidip tasını yeryüzüne boşalttı. Canavarın işaretini taşıyan ve onun suretine tapan insanların üzerinde acı veren, iğrenç yaralar oluştu.

³ İkinci melek tasını denize boşalttı. Deniz ölü kanına dönüştü. Denizdeki her canlı öldü.

⁴ Üçüncü melek tasını ırmaklara ve su pınarlarına boşalttı. Bunlar da kana dönüştü. ⁵ Suların meleşinin şöyle dediğini işittim: “Ey Kutsal Olan, var olan ve var olmuş olan, bu yargılarında sen adilsin. ⁶ Kutsalların ve peygamberlerin kanını döktükleri için, sen de onlara içmeleri için kan verdin. Bunu hak ettiler.” ⁷ Sunaktan gelen bir sesin, “Evet, Her Şeye Gücü Yeten Efendi Tanrı, yargıların doğru ve adildir” dediğini işittim.

⁸ Dördüncü melek tasını güneşe boşalttı. Ona insanları ateşle yakmak için yetki verildi. ⁹ İnsanlar şiddetli ısıyla kavruldu. Bu belalar üzerinde ege-men olan Tanrı'nın adına küfrettiler. Tövbe edip O'nu yüceltmediler.

¹⁰ Beşinci melektasını canavarın tahtına boşalttı. Canavarın egemenliği karanlığa gömüldü. İnsanlar acıdan dillerini ısırıyorlar. ¹¹ Acılarından ve yaralarından ötürü göğün Tanrısı'na küfrettiler. Yaptıklarından hâlâ tövbe etmediler.

¹² Altıncı melek tasını büyük Fırat Irmağı'na boşalttı. Gündoğusundan gelen krallara yol açılın diye ırmağın suları kurudu. ¹³ Ejderhanın ağzından, canavarın ağzından ve sahte peygamberin ağzından kurbağaya benzer üç kirli ruhun çıktığını gördüm. ¹⁴ Bunlar doğaüstü belirtiler yapan iblislerin ruhlarıdır. Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'nın o büyük gününde kopacak savaşı için tüm yeryüzünün krallarını bir araya toplamaya gidiyorlar.

¹⁵ “İşte hırsız gibi geliyorum. Çıplak dolaşmamak ve utanç içinde yakalanmamak için uyanık kalıp giysilerini üzerinde buldurana ne mutlu!”

16 Onları İbranice’de “Armagedon” denilen yerde topladı.

17 Yedinci melek tasını havaya boşalttı. Göğün tapınağından, tahttan, “Tamamlandı!” diyen yüksek bir ses geldi. 18 Şimşekler çaktı, sesler ve gök gürlemeleri işitildi. Öyle büyük bir deprem oldu ki, yeryüzünde insan var olduğundan beri böylesine büyük bir deprem olmamıştı. 19 Büyük kent üçe bölündü. Ulusların kentleri yıkıldı. Gazabının şiddetli şarabı ona verilsin diye Tanrı büyük Babil’i hatırladı. 20 Tüm adalar gözden kayboldu, dağlar yok oldu. 21 Gökten insanların üzerine kırk kilo ağırlığında iri dolu taneleri yağdı. Dolu belası yüzünden insanlar Tanrı’ya küfrettiler. Çünkü bu bela aşırı biçimde şiddetliydi.

17

1 Yedi taşı taşıyan yedi melekten biri gelip benimle konuştu: “Buraya gel” dedi. “Sana birçok suların üzerinde oturan büyük fahişenin yargısını göstereyim. 2 Dünya kralları onunla fuhuş yaptılar. Yeryüzünde oturanlar onun fuhuş şarabıyla sarhoş oldular.” 3 Melek beni Ruh’ta çöle götürdü. Yedi başlı, on boynuzlu, üzeri küfür niteliğinde adlarla kaplı, kırmızı bir canavarın üzerinde oturmuş bir kadın gördüm. 4 Kadın mor ve kırmızı giysiler giymiş, altın, değerli taşlar, incilerle süslenmişti. Elinde iğrenç şeylerle ve yeryüzünün fuhuş pislikleriyle dolu altın bir kâse vardı. 5 Alnında şu isim yazılıydı: “GİZEMLİ, BÜYÜK BABİL, DÜNYA FAHİŞELERİNİN VE İĞRENÇLİKLERİNİN ANASI.” 6 Kadının kutsalların

kanıyla ve Yeşua'ya ait şehitlerin kanıyla sarhoş olduğunu gördüm. Onu gördüğümde büyük bir şaşkınlık yaşadım. ⁷ Melek bana, “Neden şaştın?” diye sordu. “Sana kadının ve onu taşıyan yedi başlı, on boynuzlu canavarın sırrını anlatayım. ⁸ Gördüğün canavar eskiden vardı, ama şimdi yok. Biraz sonra dipsiz derinliklerden çıkacak ve mahva gidecek. Yeryüzünde yaşayanlar ve dünyanın kuruluşundan beri adları yaşam kitabına yazılmamış olanlar, canavarın bir zamanlar var olduğunu, şimdi yok olduğunu ve yine geleceğini görünce hayrete düşecekler. ⁹ İşte bunu anlamak bilgelik gerektirir. Yedi baş, kadının üzerinde oturduğu yedi dağdır. ¹⁰ Onlar yedi kraldır. Beşi düştü, biri duruyor, öteki henüz gelmedi. Geldiğinde kısa bir süre kalması gerek.

¹¹ Var olmuş ama şimdi olmayan canavarın kendisi de sekizinci kraldır. O da yedilerdendir ve mahva gitmektedir. ¹² Gördüğün on boynuz henüz hüküm sürmemiş on kraldır; canavarla birlikte bir saatliğine hüküm sürmek için yetki alacaklar. ¹³ Bunlar aynı düşünceyle güçlerini ve yetkilerini canavara verecekler. ¹⁴ Onlar Kuzu'ya karşı savaşacak ve Kuzu onları yenecek. Çünkü O, efendilerin Efendisi, kralların Kralı'dır. O'nunla birlikte olanlara seçilmiş ve sadık olanlar denir.” ¹⁵ Melek bana, “Fahişenin oturduğu yerde gördüğün sular halklar, toplumlar, uluslar ve dillerdir” dedi. ¹⁶ “Gördüğün on boynuz ve canavar, fahişeden nefret edecek, onu perişan edip çırılçıplak bırakacak. Etini yiyip onu yakıp küle çevirecekler. ¹⁷ Çünkü Tanrı, amacını gerçekleştirme

isteğini onların yüreğine koymuştur. Öyle ki, Tanrı'nın sözleri yerine gelinceye dek krallıklarını canavara verme konusunda aynı fikirde olsunlar. ¹⁸ Gördüğün kadın dünya kralları üzerinde hüküm süren büyük kenttir.”

18

¹ Bundan sonra büyük yetkiye sahip başka bir meleğin gökten indiğini gördüm. Yeryüzü onun görkemiyle aydınlandı. ² Yüksek sesle şöyle bağırdı: “Yıkıldı! Büyük Babil yıkıldı! İblislerin barınağı, her kirli ruhun, her murdar ve iğrenç kuşun zindanı oldu! ³ Çünkü bütün uluslar onun cinsel ahlaksızlığının gazabının şarabından içtiler. Dünya kralları onunla fuhuş yaptılar. Dünyanın tüccarları onun lüksünün bolluğuyla zengin oldular.”

⁴ Gökten başka bir ses işittim: “Ey halkım! Oradan çıkın! Onun günahlarına ortak olmayın, belalarından siz de pay almayın” dedi.

⁵ “Çünkü onun günahları göğe ulaştı ve Tanrı onun kötülüklerini hatırladı. ⁶ Babil ne yaptıysa, karşılığını ona aynen verin, yaptığının iki katını ödeyin. Hazırladığı kâsedeki içkinin iki katını ona içirin. ⁷ Kendini yücelttiği, ahlaksızlığa verdiği ölçüde, eziyet ve keder verin ona. Çünkü içinden diyor ki, ‘Tahtında oturan bir kraliçeyim, dul değilim ben. Hiç yas görmeyeceğim.’ ⁸ Bu nedenle bir gün içinde başına belalar gelecek. Ölüm, yas ve kıtlık, ateş de onu yakıp tüketecek çünkü onu yargılayan Efendi Tanrı güçlüdür. ⁹ Yeryüzünün fuhuş yapan ve onunla sefahat içinde yaşayan kralları, onun yanan dumanını görünce onun için

ağlayıp feryat edecekler. ¹⁰ Çektiği azabın neden olduğu korkuyla uzakta durup, ‘Vay başına koca kent, vay başına güçlü kent Babil! Çünkü yargın bir saatte geldi’ diyecekler. ¹¹ Dünya tüccarları onun için ağlayıp yas tutuyor. Çünkü artık mallarını satın alacak kimse yok. ¹²⁻¹³ Altını, gümüşü, değerli taşları, incileri, ince keteni, mor ve kırmızı kumaşları, her çeşit kokulu ağacı, fildişinden yapılmış her çeşit eşyayı kap, en değerli ağaçlardan, bakırdan, demir ve mermerden yapılmış her çeşit malı, tarçın, baharat, buhur, güzel kokulu yağ, günlük, şarap, zeytinyağı, ince un, buğdayı, koyunları, atları, savaş arabaları ve köleleri insanların canını satın alacak kimseler yok artık.

¹⁴ Canının çektiği meyveler senin için yok oldu. Zarif ve gösterişli olan her şeyin gitti. Artık onları bir daha bulamayacaksın. ¹⁵ Bu mallar sayesinde zenginleşen tüccarlar, kentin çektiği azaptan korkacaklar. Uzakta durup göz yaşıyla yas tutacaklar. ¹⁶ “Vay, vay başına koca kent” diyecekler. “İnce keten, mor ve kırmızı kumaş giyinmiş, altın, değerli taşlar ve incilerle süslenmişin! ¹⁷ Böylesine büyük zenginlik bir saat içinde harap oldu. Gemi kapitanları, yolculuğa çıkanlar, denizciler ve denizden geçimini sağlayan herkes uzakta durdular. ¹⁸ Onu yakan ateşin dumanına bakarak, ‘Koca kent gibisi var mı?’ diye feryat ettiler. ¹⁹ Başlarının üzerine toprak serptiler, yas tutup ağlayarak haykırdılar: ‘Vay başına koca kent, vay! Denizde gemisi olanların hepsi, onun büyük servetiyle zengin olmuşlardı! Kent bir saat içinde ıssız kaldı.’

²⁰ Ey gök, kutsallar, elçiler ve peygamberler!

Onun başına gelenlere sevinin! Çünkü Tanrı onu yargılayıp hakkınızı aldı.”²¹ Güçlü bir melek, değirmen taşına benzer büyük bir taşı alıp denize atarak şöyle dedi: “Koca kent Babil, işte böyle şiddetle atılacak ve bir daha bulunamayacak.²² Artık sende arpçılarının, ezgi söyleyenlerin, kaval ve boru çalanların sesi hiç duyulmayacak. Artık sende hiçbir el sanatının ustası kalmayacak, artık sende değirmen sesi duyulmayacak.²³ Artık sende kandil ışığı parlamayacak. Artık sende güvey ve gelin sesi duyulmayacak. Tüccarların yeryüzünün ileri gelenleriydi. Büyücülüğünle bütün ulusları aldattın.²⁴ Peygamberlerin, kutsalların ve yeryüzünde öldürülenlerin hepsinin kanı onda bulundu.”

19

¹ Bundan sonra gökte büyük bir kalabalığın güçlü sesine benzer bir ses duydum. Şöyle diyordu: “Haleluya! Kurtarış, yücelik ve güç Tanrımız’ındır.² Çünkü O’nun yargıları doğru ve adildir. Çünkü yeryüzünü fuhuşla yozlaştıran büyük fahişeyi yargıladı ve kullarının kanının öcünü ondan aldı.”

³ İkinci kez, “Haleluya! Onun dumanı sonsuza dek tütecek” dediler.

⁴ Yirmi dört ihtiyarla dört canlı yaratık yere kapanıp, “Amin! Haleluya!” diyerek tahtta oturan Tanrı’ya tapındılar.

⁵ Tahttan bir ses yükseldi: “Ey bütün hizmetkârlar! Küçük büyük O’ndan korkan herkes, Tanrımız’a övgü sunun!”

⁶ Büyük bir kalabalığın, çağılayan suların, güçlü gök gürlemelerinin sesine benzer bir şeyin şöyle dediğini işittim: “Haleluya! Her Şeye Gücü Yeten Efendi Tanrımız hüküm sürüyor. ⁷ Sevinelim, çoşalım! O’nu yüceltelim! Çünkü Kuzu’nun düğün günü geldi, gelini hazırlandı. ⁸ Giymesi için ona parlak, pak ve ince keten giysiler verildi. İnce keten kutsalların doğru işleri demektir.”

⁹ Melek bana, “‘Kuzu’nun düğün ziyafetine davet edilenlere ne mutlu!’ yaz” dedi. Bana, “Bunlar Tanrı’nın gerçek sözleridir.”

¹⁰ Ona tapınmak için ayaklarına kapandım. Bana “Sakın yapma! Ben de seninle ve Yeşua’nın tanıklığını taşıyan kardeşlerinle birlikte ortak hizmetkârım. Tanrı’ya tap! Yeşua’ya tanıklık Peygamberlik Ruhu demektir” dedi.

¹¹ Göğün açıldığını gördüm. Baktım, beyaz bir at duruyordu. Binicisinin adı Sadık ve Gerçek’tir. Doğruluk içinde yargılar ve savaştır. ¹² Gözleri ateş alevi gibidir. Başında birçok taç vardır. Üzerinde kendisinden başka kimsenin bilmediği bir isim yazılıdır. ¹³ Kan serpilmiş bir giysi kuşanmıştı. Adı “Tanrı Sözü” olarak anılır. ¹⁴ Gökteki ordular beyaz atlar üstünde pak, ince beyaz ketenden giysiler kuşanmış O’nu izliyordu. ¹⁵ Ağzından ulusları vurmak için keskin, iki yanı keskin bir kılıç çıkıyordu. Onları demir asayla yönetecek. Her Şeye Gücü Yeten Tanrı’nın gazabının şiddetiyle üzüm sıkma çukurunda şaraplık üzümü çiğneyecek. ¹⁶ Giysisinde ve kalçasının üzerinde şu ad yazılıdır: “KRALLARIN KRALI VE EFENDİLERİN EFENDİSİ.”

17 Baktım, güneşte duran bir melek gördüm. Yüksek sesle gökte uçan bütün kuşları çağırdı: “Gelin! Tanrı’nın büyük ziyafeti için toplanın. 18 Kralların, komutanların, güçlü adamların, atların ve binicilerinin, özgür köle, küçük büyük hepsinin etini yiyin.” 19 Canavarı, dünya krallarını ve ordularını ata binmiş Olan’la ve O’nun ordusuyla savaşmak üzere toplanmış gördüm. 20 Canavarla onun önünde doğaüstü belirtiler gerçekleştiren sahte peygamber yakalanıp götürüldü. Sahte peygamber, canavarın işaretini alıp suretine tapanları bu belirtilerle kandırmıştı. Her ikisi de kükürtle yanan ateş gölüne diri diri atıldı. 21 Geriye kalanlar, ata binmiş Olan’ın ağzından çıkan kılıçla öldürüldü. Böylece bütün kuşlar onların etiyle tıka basa doydu.

20

1 Gökten inen bir melek gördüm. Elinde dipsiz derinliklerin anahtarı ve büyük bir zincir vardı. 2 Melek ejderhayı, yani İblis ya da Şeytan olarak bilinen şu eski yılanı yakaladı. Onu bin yıllığına bağladı. 3 Bin yıl doluncaya dek ulusları bir daha kandırmasın diye onu dipsiz derinliklere attı. Bulunduğu yere kapayıp girişi mühürledi. Bu süre geçtikten sonra kısa bir süre için serbest bırakılması gerekiyor. 4 Tahtlar gördüm, bu tahtlar üzerinde oturanlara yargılama yetkisi verildi. Yeşua’nın tanıklığı ve Tanrı’nın sözü için başları kesilenlerin canlarını gördüm. Onlar canavara ya da onun suretine tapmamış, alınlarına ve ellerine onun işaretini koydurmamış olanlardı. Hepsi bin yıl boyunca Mesih’le yaşadılar ve hüküm

sürdüler. ⁵ Ölülerin geri kalanı bin yıl doluncaya dek yaşamadılar. Bu ilk diriliştir. ⁶ İlk dirilişte payı olan mutlu ve kutsaldır. Onların üzerinde ikinci ölümün gücü yoktur. Onlar Tanrı'nın ve Mesih'in kâhinleri olacak ve O'nunla birlikte bin yıl hüküm sürecekler.

⁷ Bin yıldan sonra, Şeytan zindanından salıverilecek. ⁸ Yeryüzünün dört bucağındaki ulusları, Gog ve Magog'u kandırmak, savaş için bir araya toplamaya gidecek. Toplananların sayısı deniz kumu kadar çoktur. ⁹ Yeryüzünü boydan boya aşırıp kutsalların ordugahını ve sevilen kenti kuşattılar. Gökten inen, Tanrı'dan gelen ateş onları yakıp yuttu. ¹⁰ Onları kandıran İblis, canavarla sahte peygamberin de içinde bulunduğu ateş ve kükürt gölüne atıldı. Sonsuza dek gece gündüz işkençe çekecekler.

¹¹ Büyük, beyaz bir taht ve üzerinde oturanı gördüm. Yer ve gök önünden kaçıp gitti. Onlardan geride eser bile kalmadı. ¹² Tahtın önünde duran irili ufaklı ölüleri gördüm. Kitaplar açıldı. Yaşam kitabı denen başka bir kitap daha açıldı. Ölüler yaptıkları işlere göre kitaplarda yazılanlara göre yargılandı. ¹³ Deniz, içindeki ölüleri teslim etti. Ölüm ve Hades de içlerindeki ölüleri teslim ettiler. Her biri yaptığı işe göre yargılandı. ¹⁴ Ölüm ve Hades ateş gölüne atıldı. İşte bu ateş gölü ikinci ölümdür.

¹⁵ Adı yaşam kitabında yazılı olmayanların hepsi ateş gölüne atıldı.

21

¹ Yeni bir gökle yeni bir yeryüzü gördüm. Çünkü ilk gökle ilk yeryüzü gelip geçmişti. Artık deniz de yoktu. ² Kutsal kentin, Yeni Yerusaleml'in gökten, güveyi için süslenmiş bir gelin gibi hazırlanmış olarak Tanrı'nın yanından indiğini gördüm. ³ Gökten yüksek bir sesin şöyle dediğini duydum: "İşte, Tanrı'nın konutu insanlarla birlikte! Tanrı insanlarla birlikte yaşayacak. Onlar O'nun halkı olacaklar, Tanrı'nın kendisi de Tanrıları olarak onlarla birlikte bulunacak. ⁴ Onların gözlerinden bütün yaşları silecek. Artık ölüm olmayacak. Artık ne yas, ne ağlayış, ne de acı olacak. Çünkü önceki şeyler gelip geçti."

⁵ Tahtta oturan, "İşte her şeyi yeniliyorum" dedi. "Yaz, çünkü Tanrı'nın bu sözleri güvenilir ve gerçektir." ⁶ Bana, "Alfa ve Omega, Başlangıç ve Son Ben'im" dedi. "Susayana yaşam suyunun pınarından karşılıksız olarak vereceğim. ⁷ Galip gelene bunları vereceğim. Ben onun Tanrısı olacağım, o da bana oğul olacak. ⁸ Ama korkak, imansız, günahkâr, iğrenç, adam öldüren, fuhuş yapan, büyücü, putperest ve bütün yalancılara gelince, onların yeri, ateş ve kükürtle yanan göldür. Bu, ikinci ölümdür."

⁹ Yedi kaseye sahip olan ve son yedi belayı taşıyan yedi melekten biri gelip benimle konuştu. "Buraya gel" dedi. "Sana Kuzu'ya eş olacak gelini göstereyim." ¹⁰ Beni Ruh'ta büyük ve yüksek bir dağa götürdü ve bana kutsal kenti, Tanrı'nın yanından gökten inen Yerusaleml'i gösterdi. ¹¹ Tanrı'nın yüceliği onun üzerindeydi. Kentin ışıltısı en değerli

taşın, kristal gibi parıldayan yeşim taşının ışıltısına benziyordu. ¹² Büyük ve yüksek surlara sahipti. On iki kapısı vardı. Kapılarda on iki melek duruyordu. Kapıların üzerinde İsrail'in çocuklarının on iki oymağının adları yazılıydı. ¹³ Doğuda üç kapı, kuzeyde üç kapı, güneyde üç kapı, batıda üç kapı vardı. ¹⁴ Kentin surlarının on iki temeli vardı. Bunların üzerinde Kuzu'nun on iki elçisinin on iki adı yazılıydı. ¹⁵ Benimle konuşanın elinde kenti, kapılarını ve surlarını ölçmek için altın bir ölçü çubuğu vardı. ¹⁶ Kent kare biçimindeydi, uzunluğu genişliğine eşittir. Melek kenti çubukla ölçtü, 2200 kilometreydi. Uzunluğu, genişliği ve yüksekliği birbirine eşitti. ¹⁷ Melek surları da ölçtü. Kullandığı insan ölçüsüne göre 65 metreydi. ¹⁸ Surlar yeşimden yapılmıştı. Kent, cam gibi saydam saf altındandı. ¹⁹⁻²⁰ Kent surlarının temelleri her türden değerli taşlarla süslenmişti. İlk temel yeşim, ikincisi safir, üçüncüsü akik, dördüncüsü zümrüt, beşincisi damarlı akik, altıncı kırmızı akik, yedincisi sarı yakut, sekizincisi beril, dokuzuncusu topaz, onuncusu sarı zümrüt, on birincisi gökyakut, on ikincisi ametistti. ²¹ On iki kapı on iki inciye. Kapıların her biri birer inciden yapılmıştı. Kentin anayolu cam saydamlığında saf altındandı. ²² Kentin içinde tapınak görmedim. Çünkü Her Şeye Gücü Yeten Efendi Tanrı ve Kuzu kentin tapınağıdır. ²³ Kentin aydınlanması için güneşe ya da aya ihtiyacı yoktur. Çünkü kenti Tanrı'nın yüceliği aydınlatıyor. Şamdanı da Kuzu'dur. ²⁴ Uluslar kentin ışığında yürüyecekler. Dünya kralları, ulusların görkemini ve saygınlığını oraya getirecek-

ler. ²⁵ Kentin kapıları gündüz kapanmayacak, çünkü orada gece olmayacak. ²⁶ Onlar ulusların görkemini ve saygınlığını içeri girmek için oraya taşıyacaklar. ²⁷ Kente hiçbir şekilde kirli hiçbir şey, iğrenç ya da aldatıcı hiç kimse girmeyecek; yalnızca Kuzu'nun yaşam kitabında yazılı olanlar girecek.

22

¹ Melek bana Tanrı'nın ve Kuzu'nun tahtından çıkan kristal gibi berrak yaşam suyu ırmağını gösterdi. ² Kentin anayolunun ortasında, ırmağın iki yanında her ay meyve veren yaşam ağacı vardı. Ağaç on iki çeşit meyve ürettiyordu. Yaprakları ulusların şifası içindi. ³ Artık bir daha lanet olmayacak. Tanrı'nın ve Kuzu'nun tahtı onun içinde olacak ve hizmetkârları O'na tapınacak. ⁴ O'nun yüzünü görecekler, alınlarında O'nun adını taşıyacaklar. ⁵ Gece olmayacak, kandil ışığına da güneş ışığına da ihtiyaçları olmayacak. Çünkü Efendi Tanrı onları aydınlatacak. Sonsuza dek hüküm sürecekler.

⁶ Melek bana, “Bu sözler güvenilir ve gerçektir” dedi. “Peygamberlerin ruhlarının Tanrısı Efendi, yakında olması gereken olayları hizmetkârına göstermek için meleğini gönderdi.”

⁷ **“İşte, tez geliyorum. Bu kitaptaki peygamberlik sözlerini yerine getirene ne mutlu!”**

⁸ Şimdi ben, Yuhanna, bu şeyleri işiten ve gören kişiyim. İşitip gördüğümde bana bunları gösteren meleğe tapmak için ayaklarına kapandım. ⁹ Bana, “Sakın yapma!” dedi. “Ben seninle, peygamber kardeşlerinle ve bu kitabın sözlerini tutanlarla

ortak bir hizmetkârım. Tanrı'ya tap!" ¹⁰ Bana, "Bu kitaptaki peygamberlik sözlerini mühürleme, çünkü zamanı yakındır" dedi. ¹¹ "Haksızlık eden, yine haksızlık etsin. Kirli olan, kirli kalsın. Doğru olan, yine de doğruluk yapsın. Kutsal olan, yine kutsal kalsın."

¹² "İşte, tez geliyorum. Ödülüm yanımdadır, herkese yaptığı işin karşılığını vereceğim. ¹³ Alfa ve Omega, İlk ve Son, Başlangıç ve Son Ben'im. ¹⁴ Ne mutlu O'nun buyruklarını yerine getirenlere, böylece yaşam ağacından yemeye hak kazanarak kapılardan geçip kente girenlere. ¹⁵ Köpekler, büyücüler, fuhuş yapanlar, adam öldürenler, putperestler, yalanı sevip hilekâr olanların hepsi dışarıda kalacak. ¹⁶ Ben Yeşua, kiliseler için bu olaylara tanıklık etmesi için meleşimi gönderdim. David'in kökü ve soyu Ben'im, Parlak Sabah Yıldızı Ben'im."

¹⁷ Ruh ve Gelin, "Gel!" diyorlar. İşiten, "Gel!" desin. Susayan gelsin. Dileyen, yaşam suyundan karşılıksız alsın. ¹⁸ Bu kitabın peygamberlik sözlerini duyan herkese tanıklık ediyorum. Eğer biri onlara bir şey katarsa, Tanrı da bu kitapta yazılan belaları ona katsın. ¹⁹ Kim bu peygamberlik kitabının sözlerinden bir şey çıkarırsa, Tanrı da bu kitapta yazılı olan yaşam ağacından ve kutsal kentten ona düşen payı çıkarırsın. ²⁰ Bunlara tanıklık eden, "Evet, tez geliyorum" diyor.

Amin! Evet, gel, Efendi Yeşua!

²¹ Efendi Yeşua Mesih'in lütfü tüm kutsallarla birlikte olsun! Amin.

Yeni Türkçe Kutsal Kitap Çevirisi (YTC)
The Holy Bible in the Turkish Language, translated
from the World English Bible

Copyright © 2023, 2024 İsmail Serinken

Language: Türkçe (Turkish)

Bu çeviride Tanrı'nın Çıkış 3:14-15 ayetlerinde Moşe'ye açıklamış olduğu, değişmez ve ebedi adı "Yahve" kullanılmıştır. Yine Tanrı'nın kutsal adından gelen ve bütün adların üzerindeki en yüce ad olan Mesih'in adı da, özgün haliyle, Yeşua" olarak kullanılmıştır. Kutsal Kitap'ta bulunan tüm diğer adlar da özgün halleriyle kullanılmıştır. Bu çeviri yapılırken çevirinin yapıldığı ana metin olan World English Bible (WEB) çevirisi gibi, metni daha anlaşılır hale getirme çabasıyla yapılan yorumlardan kaçınılmış, metin mümkün olduğu kadarıyla, kelime kelime, yani literal olarak çevrilmiştir.

CC-BY-ND

Bu İncil tercümesi kontrol ediliyor. Eğer herhangi bir hata bulursanız lütfen turytc@eBible.org adresinden bize bildirin.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2024 from source files dated 6 May 2024

19fdae70-69be-522d-9a4e-8538db60f3c5